

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ**

**IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО
И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“**

КНИГА НА АПСТРАКТИ

**09 ноември 2023 г.
Штип, Република Северна Македонија**

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ**

**IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО
И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“**

КНИГА НА АПСТРАКТИ

09 ноември 2023 г.

Штип, Република Северна Македонија

Книга на апстракти
IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“

Лектор
д-р Марија Соколова

Уредник
проф. д-р Лилјана Колева-Гудева

Издавач
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Апстрактите технички се уредени според „Формулар за регистрација и апстракт“, без дополнително уредување на текст на апстрактот. Содржината и стилот на пишување во апстрактите се прикажани во оригиналната форма поднесена од авторите.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

631/635:502/504(062)(048.3)

СТУДЕНТСКА конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“

Книга на апстракти [Електронски извор] / IV студентска конференција
„Критични прашања во земјоделството и животната средина“. - Штип :
Универзитет "Гоце Делчев", Земјоделски факултет, 2023

Начин на пристапување (URL): <https://zf.ugd.edu.mk/index.php/mk/>. -
Текст во PDF формат, содржи 34 стр.,. - Наслов преземен од екранот. -
Опис на изворот на ден 25.12.2023

ISBN 978-608-277-027-7

а) Земјоделство -- Животна средина -- Собири -- Апстракти

COBISS.MK-ID 62673413

IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“

Организирана од

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ
09 ноември 2023 г., Штип, Република Северна Македонија

Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип во изминативе години активно работеше и ќе продолжи да работи во интерес на студентите, за нивно усовршување и афирмирање на пазарот на трудот преку практични искуства, лабораториски анализи и презентирање на своите истражувања.

На IV Студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“ главниот збор го имате вие, студентите, како место и можност за презентација на вашите студентски истражувања, вашите успешни студентски приказни и доживувања на инспиративни моменти со цел да се родат нови идеи за испишување на идни успешни приказни.

Пораката што сакаме да ја испратиме со оваа конференција е дека значењето на земјоделското производство е огромно, производството и потребата од храна секој ден се зголемува, а со тоа и потребата од идни инженери агрономи ќе биде повеќе од потребна на пазарот на трудот.

Со задоволство ви посакуваме топло добредојде на Земјоделскиот факултет и активно учество на Конференцијата.

Претседател на Организациски одбор,
проф. д-р Емилија Арсов

НАУЧЕН И УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

1. проф. д-р Емилија Арсов
2. проф. д-р Љупчо Михајлов
3. проф. д-р Саша Митрев
4. проф. д-р Верица Илиева
5. проф. д-р Лилјана Колева-Гудева
6. проф. д-р Виолета Димовска
7. проф. д-р Виолета Иванова-Петропулос
8. проф. д-р Ацо Кузелов
9. проф. д-р Душан Спасов
10. проф. д-р Драгица Спасова
11. проф. д-р Мите Илиевски
12. проф. д-р Фиданка Трајкова
13. проф. д-р Ристо Ѓ. Кукутанов
14. проф. д-р Фиданка Илиева
15. проф. д-р Сања Костадиновиќ-Величковска
16. проф. д-р Биљана Балабанова
17. проф. д-р Наталија Маркова-Руждиќ
18. проф. д-р Билјана Ковачевиќ
19. проф. д-р Даниела Тодевска
20. проф. д-р Димитар Наков
21. доц. д-р Билјана Атанасова

ОРГАНИЗАЦИСКИ ОДБОР

1. проф. д-р Емилија Арсов
2. проф. д-р Биљана Балабанова
3. проф. д-р Фиданка Трајкова
4. проф. д-р Наталија Маркова-Руждиќ
5. дипл. инж. агроном Иван Донеv
6. дипл. правник Елизабета Давитковска-Барбареева, секретар

ПРОИЗВОДСТВО НА ЦВЕЌЕ ВО КОНТРОЛИРАНИ УСЛОВИ – ПРЕДИЗВИЦИ И ПРОБЛЕМИ

Стефан Михаилов^{1*}, Емилија Арсов¹

¹Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, ул. „Крсте Мисирков“ 10-А, 2000 Штип, Република Северна Македонија

*Контакт автор: stefan.092563@student.ugd.edu.mk

Апстракт

Цвеќарството е дел од земјоделското производство кое има значајна улога во економскиот развој. Историјата сведочи дека од настанокот на човековата цивилизација, цвеќето било одгледувано за лекување, зачин, користено во различни обичаи и ритуали, а дури потоа се користело и како украс. Во минатото, цвеќето било привилегија за богатите луѓе, а обичните луѓе не смееле да одгледуваат цвеќе. Во Персија, најчесто се одгледувале лалиња, нарциси, ружи и други видови цвеќиња. Римјаните ја добиле вештината за одгледување цвеќе од Египет и Персија, и понатаму толку ја развиле што производството на цвеќе ги потиснало сите останати земјоделски производи. Денес, секој може да одгледува и да чува цвеќиња во своите дворови, градини и домови. Во Македонија претежно се произведува режано цвеќе (каранфил, гладиола, хризантема, кала, гербер и др.) кое се смета и за најпродавано цвеќе, кое може да се најде како производ на цветните пазари, цвеќарници, градинарски центри и др. кои се сметаат како главни пазари за трговија со цвеќе во нашата држава. При производството на цвеќе, генерално се соочуваме со проблеми и предизвици кои се зависни од оптимизирање на условите, како: сончева светлина, топлина, вода, воздух и почва со соодветни хемиски и физички својства. Сончевата светлина е најважниот животен фактор за секое растение. Таа влијае на создавање на хлорофилот (зеленилото на растението). Доколку нема светлина, доаѓа до етиолирање на растението, односно до губење на зелената боја на растението. Светлината влијае и на брзината на развој на едно растение (Schmidt, 1993). Топлината е вегетациски фактор од кој во голема мерка зависи интензитетот на растење, развој на растението и сите физиолошки процеси како: ’ртењето, цветањето, оплодувањето итн. Секоја промена на топлината има силно влијание на растението. Подеднакво се штетни и премногу ниски и премногу високи температури. Студеното време предизвикува пореметување во растот и развојот, а може да доведе и до гинење на растението. Високите температури предизвикуваат губење на вода, со што се намалува притисокот во клетките и растението венее. Одгледувањето на цвеќе во заштитен простор има голем број на предизвици и е многу осетлива, но економски оправдана дејност. Во текот на нашето производство на неколку видови цветни растенија како кала, љубичица, циклама и хризантема во контролирани услови, во периодот од 2020 до 2023 г., ги оптимизираме условите на одгледување и вршме контрола на инсектите.

Клучни зборови: каранфил, гладиола, хризантема, кала, гербер, одгледување на цвеќе, заштитен простор.

**КНИГА НА АПСТРАКТИ
IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА**

„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“

**Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
09 ноември 2023 г.**

Штип, Република Северна Македонија